

DIỄN NÔM XƯƠNG TẾ

I. KHỞI LỄ – AN VỊ

Tịnh túc thị lập

→ Toàn thể nghiêm trang, chỉnh tề đứng vào vị trí, giữ lòng thanh tịnh, không nói chuyện.

Chấp sự giả các tư kỳ sự

→ Các vị chấp sự theo phận sự đã định, chỉnh đốn nghi tiết, ai giữ việc nấy.

Nhạc sinh cử nhạc

→ Ban nhạc nổi nhạc lễ.

Hương quan, hương chức, viên đô tân cựu tựu vị

→ Các vị hương quan, hương chức, chức sắc tân cựu kính cẩn vào vị trí hành lễ.

Bản ban, bản xã nam nữ tựu vị

→ Các ban cùng toàn thể nam nữ trong xã trang nghiêm vào vị trí dự lễ.

Khởi cổ tể

→ Nổi trống tể, ba hồi ba tiếng.

Tả kích thác

→ Bên tả nổi mõ, ba hồi ba tiếng.

Hữu kích chung

→ Bên hữu thỉnh chiêng, ba hồi ba tiếng.

Trung tâm khởi cổ

→ Chính giữa nổi trống châu, ba hồi ba tiếng.

Khởi nhạc

→ Ban nhạc cử một hồi nhạc lễ.

Cổ sơ nghiêm

→ Trống nổi hồi thứ nhất, báo toàn đàn nghiêm chỉnh.

Cổ tái nghiêm

→ Trống nổi hồi thứ hai, chỉnh túc lễ nghi.

Cổ tam nghiêm

→ Trống nổi hồi thứ ba, toàn đàn đại tĩnh, chuẩn bị hành lễ.

II. NGHÊNH THẦN – QUÁN TẮY

Đại viên chức tấn bái

→ Các vị đại diện chức sắc tiến lên hành lễ, kính bái hai lạy.

Cung nghênh Thành hoàng

→ Cung kính nghênh thỉnh Thành hoàng tôn thần giáng lâm chứng lễ.

Đại viên chức tuyên thệ

→ Đại diện chức sắc kính cẩn tuyên lời trước thần linh.

Đại viên chức hồi vị

→ Lễ tất, kính lui về vị trí cũ.

Nghệ quán tẩy sở

→ Chủ tế cùng bồi tế tiến đến nơi quán tẩy, sửa áo chỉnh khăn, rửa tay thanh tịnh.

Cử soát tế vật

→ Chủ tế cùng chấp sự kính cẩn kiểm soát lễ phẩm, xem xét phẩm vật dâng cúng đã được tinh khiết, đầy đủ.

Phục cựu vị

→ Chủ tế cùng bồi tế trở về vị trí cũ.

III. THƯỢNG HƯƠNG

Nghệ hương án tiền

→ Chủ tế kính tiến trước hương án.

Phản hương

→ Chấp sự kính cẩn đốt hương.

Quy

→ Chủ tế quỳ.

Giai quy

→ Bồi tế cùng các chấp sự đương lễ đều quỳ.

Thượng hương

→ Chấp sự kính chuyển hương; chủ tế tiếp hương, kính vái, thành tâm phụng tiến.

Cung tấn hương nghi

→ Chấp sự cung kính tiến hương lên các hương án, thần vị.

Cử nhạc

→ Nhạc lễ nổi lên.

Cúc cung bái

→ Chủ tế cùng bồi tế cúi mình kính lễ, hành bốn lạy.

Phục vị

→ Chủ tế cùng bồi tế kính lui về vị trí.

IV. SƠ HIẾN – TUẦN RƯỢU THỨ NHẤT**Hành sơ hiến lễ, nghệ hương án tiền**

→ Cử hành lễ Sơ hiến. Chủ tế kính tiến trước hương án, dâng tuần rượu thứ nhất.

Quy – Giai quy

→ Chủ tế quy; bồi tế và chấp sự đồng quy.

Tư giả cử mịch

→ Chấp sự mở khăn phủ, khai mở đài rượu.

Châm tửu

→ Chấp sự kính cẩn rót rượu vào chén tế.

Tiến tửu

→ Chấp sự kính dâng chén rượu lên chủ tế.

Hiến tửu

→ Chủ tế tiếp chén, kính vái trước thần vị, thành tâm hiến rượu.

Điển tửu

→ Nhạc lễ nổi lên; chấp sự cung kính tiến rượu vào nội điện, từng bước theo nhịp trống chiêng.

Phủ phục – hưng – bình thân – cúc cung bái

→ Chủ tế cùng bồi tế cúi mình phủ phục, đứng dậy chỉnh thân, kính hành hai lạy.

Phục vị

→ Chủ tế kính lui về vị trí cũ.

V. ĐỌC CHÚC – ĐỌC VĂN TẾ**Nghệ đọc chúc vị tiền**

→ Chủ tế kính tiến đến vị trí đọc chúc; người đọc văn tế cùng tiến lên hầu lễ.

Quy – Giai quy

→ Chủ tế quy; các vị đương lễ cùng quy.

Chuyển chúc

→ Chấp sự kính nâng văn tế chuyển lên chủ tế. Chủ tế kính vái, rồi trao lại cho người đọc chúc.

Độc chúc

→ Người độc chúc kính cần tuyên đọc văn tế trước thần linh.

Phủ phục – hưng – bình thân – cúc cung bái

→ Độc chúc đã tât; chủ tế cùng bồi tế kính hành hai lạy.

Phục vị

→ Chủ tế cùng bồi tế kính lui về vị trí cũ.

VI. Á HIỂN – TUẦN RƯỢU THỨ HAI**Hành Á hiển lễ, nghệ hương án tiên**

→ Cử hành lễ Á hiển. Chủ tế kính tiến trước hương án, dâng tuần rượu thứ hai.

Quy – Giai quy

→ Chủ tế quỳ; bồi tế cùng chấp sự đồng quỳ.

Tư giả cử mịch

→ Chấp sự khai mở đài rượu.

Châm tửu

→ Kính rót rượu tế.

Tiến tửu

→ Kính dâng rượu lên chủ tế.

Hiển tửu

→ Chủ tế tiếp chén, kính vái thần vị, thành tâm hiến rượu.

Điển tửu

→ Nhạc lễ nổi lên; chấp sự cung kính tiến rượu vào nội điện theo nhịp trống chiêng.

Phủ phục – hưng – bình thân – cúc cung bái

→ Chủ tế cùng bồi tế kính hành hai lạy.

Phục vị

→ Kính lui về vị trí cũ.

VII. CHUNG HIỂN – TUẦN RƯỢU THỨ BA**Hành Chung hiến lễ, nghệ hương án tiên**

→ Cử hành lễ Chung hiến. Chủ tế kính tiến trước hương án, dâng tuần rượu thứ ba.

Quy – Giai quy

→ Chủ tế quỳ; bồi tế cùng chấp sự đồng quỳ.

Tư giả cử mịch

→ Chắp sự khai mở đài rượu.

Châm tửu

→ Kính rót rượu tế.

Tiến tửu

→ Kính dâng rượu lên chủ tế.

Hiển tửu

→ Chủ tế tiếp chén, kính vái thần vị, thành tâm hiển tuần rượu cuối.

Điển tửu

→ Nhạc lễ nổi lên; chắp sự cung kính tiến rượu vào nội điện.

Phủ phục – hưng – bình thân – cúc cung bái

→ Chủ tế cùng bồi tế kính hành hai lạy.

Phục vị

→ Kính lui về vị trí cũ.

VIII. ĐIỂN TRÀ**Nghệ điển trà vị tiên**

→ Chủ tế kính tiến trước thần vị để hành lễ dâng trà.

Quy – Giai quy

→ Chủ tế quỳ; các vị đương lễ đồng quỳ.

Điển trà

→ Chắp sự kính rót trà, thành kính phụng tiến trước thần vị.

Phủ phục – hưng – bình thân – cúc cung bái

→ Chủ tế cùng bồi tế kính hành hai lạy.

Phục vị

→ Kính lui về vị trí cũ.

IX. ẤM PHÚC – THỤ TỘ**Nghệ ấm phúc vị**

→ Chủ tế kính tiến đến vị trí thụ hưởng phúc thần.

Ấm phúc

→ Chắp sự kính dâng rượu đã hiển thần. Chủ tế tiếp nhận, uống một ngụm, kính vái tạ ơn, thụ hưởng thần ân.

Thụ tộ

→ Chắp sớ kính dâng lễ phẩm đã cúng. Chủ tế cùng bồi tế thụ lộc, biểu thị tiếp nhận phúc lành của thần ban.

Phủ phục – hưng – bình thân – cúc cung bái

→ Chủ tế cùng bồi tế kính hành hai lạy, bái tạ thần ân.

Phục vị

→ Chủ tế cùng bồi tế kính lui về vị trí.

X. HÓA CHÚC – LỄ TẤT**Cung phần chúc văn, thượng tấu**

→ Chắp sớ kính dâng chúc văn, cung tiến trước thần vị, chuẩn bị hóa chúc thượng đạt.

Phần chúc

→ Kính hóa chúc văn, nguyện lời sở cầu theo hương mây thượng đạt thần minh.

Lễ thành tứ bái

→ Đại lễ viên thành. Chủ tế cùng bồi tế kính hành bốn lạy tạ thần.

Bản ban, bản xã nam nữ đồng lễ bái

→ Các ban cùng toàn thể nam nữ trong xã lần lượt tiến lên, thành tâm kính lễ.

LỄ TẤT.

Kính nguyện thần linh chứng giám,
âm phù dương trợ,
quốc thái dân an,
phong điều vũ thuận,
hương thôn hòa mục,
bách tính an khang,
phúc lộc miên trường.